THE HEBREW JOURNAL
דער אידישער זשורנאל
H. Winberg, Pres. & Gen. Mgr.
The Only Daily Jewish Newspaper In The Province of Ontario
PUBLISHED BY
CANADIAN JEWISH PUBLISHING Co. Ltd.
251—253 Queen Street West — Telephone Adelaide 2967
Subscription Rates — $6 PER YEAR, $3.50 SIX MONTHS
Single Copy — 3 cents
Entered as Second Class Mail Matter at G. P. O. Toronto Ont. January 22nd 1913

גזרות אויף אויסלענדער אין ענגלאנד

ענגלאנד האט פאר זיך א שפיעגעל — אמעריקע. ס'איז א קרומער שפיעגעל, אבער א שפיעגעל איז עס פארט. וויל איבער נישט דער קרומער אמעריקאנער שפיעגעל — צו וואס האט מען זיך עס פלוצלונג, אהן א פארוואס און אהן א פארוועז, א נעהם געטאן אין ענגלאנד צו אויסלענדער? וואס איז עפעס געווארען אזא בהלה אין ענגלאנד אויף אויסלענדישע עלעמענטען? פארוואס האט מען זיך עס גראד איצט ארומגעזעהן, אז די ענגלישע אימפעריע שטעהט אין סכנה צו אונטערגעהן, אונטער דער השפעה פון אויסלענדער?

די געפלאנעוועטע ענגלישע גזירות אויף אויסלענדער זענען נאך, אין געוויסע פרטים, ערגער און הארבער אידער די אמעריקאנער גזירות. דארט וויל מען די אויסלענדער שטעלען אויף איין ברעטעל מיט די ערגסטע אויסוואורפען און פארברעכער; דארט וויל מען אן אויסלענדער ארומצוימען מיט הראטענע צוימען און איהם מחנה־למחנה שטעלען. אן אויסלענדער וועט דארפען צאהלען א ספעציעלען שטייער און ער וועט, אלע מאל, שטעהן אין גרויס געפאהר צו ארויסגעשטופט ווערען פון לאנד.

און נאך מעהר פארדרוס איז, וואס דער נייער ענגלישער אינערן־מיניסטער האט די גזירות געשטיצט — געשטיצט עפענטליך, און דערמיט די הענט פון די שווארצע באנדעס געשטארקט. וואס פאר א באטרעף האבען די 272,862 אויסלענדער, אין פארגלייך מיט אזא מעכטיגער און פעלזען־שטארקער אימפעריע ווי די ענגלישע? בפרט אז דער אינערן־מיניסטער אליין איז מוסיף, אז די רעגירונג פיהרט א „רעקארד" און האלט אלע אויסלענדער אונטער א שטרענגער השגחה?

ווען נישט די אויסלענדער, וואלט ענגלאנד נישט געוואוסט פון קאמוניזם — טענה'ט די לאנדאנער „מעיל". און די „שעהנע מענשען" פון יענער „זיבערער" ציימונג פארגעסען, אז ראדיקאלע אידעען זענען אן אוואנדזשירער. קעגען וועלכע קיינער קאן נישט באווארענט זיין. קאמוניזם איז נישט א באוועגונג, וואס מ'קאן אויסלעשען דורך באשרענקען די מענשליכע רעכטען פון אויסלענדער. נייז־און־ניינציג פראצענט פון די אידישע שניידער און שוסטער אינ'ם לאנדאנער ווייטשעפעל זענען פונקט אזוי ווייט פונ'ם קאמוניזם ווי דער מיניסטער פון דער ענגלישער רעגירונג איז ווייט פון ראדיקאליזם. און דאך וויל מען אפילו יענע כשר'ע אידישע שניידער און שוסטער פונ'ם לאנדאנער אידישען קווארטאל אונטער דער פאליציייסקער השגחה שטעלען און פאדערן ביי זיי א שווערען שטייער פאר דאס רעכט צו אריבערברענגען א פרוי אדער א קינד אין די גרענעצען פונ'ם ענגלישען רייך!

ס'איז א פאראדאקס. ס'איז א משונה־מאדנער פלאנטער פון סענטימענטען און רעגונגען. ס'מאכט דעם איינדרוק ווי די מענשען זענען משוגע געווארען און לויפען ארום איבער די גאסען, אטאקירענדיג פריינט און פיינט, נאהענטע און ווייטע צו גלייך. דער ענטפער פונ'ם ענגלישען אינערן־מיניסטער צו דער שווארצער דעפוטאציע, וועלכע פאדערט באשרענקונגען פאר אויסלענדער, איז געווען א דירעקטער רוף צו גזירות. נישט אזוי האט א מיניסטער פון א לאנד ווי ענגלאנד, באדארפט רעדען, און נישט אזוי האט ער זיך באדארפט באציהען צו א פראבלעם, וואס ריהרט אן די בלוטיגע אינטערעסען פון די אויסלענדער אין אלע עקען וועלט.

דער קומענדער שטאדטישער קאמפיין

אויבענאויף זעהען זיך דערוויל נישט קיין וויכטיגע „אישים", וואס זאלען פארנעהמען א פלאץ אינ'ם קומענדען שטאדטישען וואהל־קאמף, אבער לויט אלע ווארשיינליכקייטען וועלען זיין צוויי קאנדידאטען פאר מעיאר, און א גרעסערע צאהל פאר דער באארד אף קאנטראל, וואס דאס אליין גיט שוין צו א גרויסע וויכטיגקייט צו די וואהלען.

עס איז אויך גאנץ מעגליך, אז אין די קומענדע עטליכע טעג זאלען ארויסשפרינגען „אישים", א זאך וואס איז נישט קיין נייעס ביי וואהלען, און מעגליך, אז די „טרוקען־נאס" פראגע, זאל נאך אויך ווערען אן „אישו" אין אונזער שטאדטישער פאליטיק.

דאס איז בכלל, אבער אלס אידישע בירגער און וועהלער האבען מיר נאך א באזונדערען אינטערעס, צו ערוועהלען אזוי פיעל אידישע פארטרעטער, וויפיעל עס איז נאר מעגליך, סיי אינ'ם „קאונסיל" און סיי אין דער „באארד אף עדיוקיישאן".

אלס בירגער און אלס אידען דארפען ביי אונז די קומענדע מוניציפאלע וואהלען ארויסרופען דעם גרעסטען אינטערעס.

וואס איז יעצט נאכ'ן קאמפיין?

דער קרן היסוד קעמפיין ביי אונז אין שטאדט איז שוין א פארענדיגטער, און אונטער די אומשטענדען איז ער געווען גאנץ ערפאלגרייך.

אבער וואס איז מיט דער ציוניסטישער ארבייט פון א גאנץ יאהר?

עס איז נישט קיין נייער פאל, נאר כמעט א שטענדיגע זאך, וואס ווידערהאלט זיך יעדעס יאהר. אין צייט פון א קרן היסוד קעמפיין אדער אן אנדער געלט־זאמלונג ווערט אן ענערגישע טעטיגקייט אנגעפיהרט, ווערט די זאך אבער פארענדיגט, אזוי פארענדיגט זיך אויך יעדע טעטיגקייט בכלל.

און דאס איז זיכער נישט אין די אינטערעסען פונ'ם ציוניזם, ווייל ציוניזם מיינט מעהר ווי א געלט־זאמלונג איינמאהל אין יאהר.

דער אמעריקאניש־אידישער ישוב ליידעט פון דעם, וואס ביי אונז האט זיך אויסגעבילדעט דער באגריף פון קאמפיין־אידישקייט. יעדע זאך האט זיך איהר קעמפיין, מיט דעם הויבט זיך עס אן, און מיט דעם ענדיגט זיך נישט. פון דער מכה ווייזט אויך אויס צו ליידען דער ציוניזם, און מען וואלט זיך געמעגט פון דעם באפרייען.

בריעף פון ניו יארק

תורה־דעמאנסטראציעס פון אידישע קינדער. — א נייער פלאן וועגן א אידישיסטישע הסתדרות און א נייער קאמפיין וואס מען גרייט צו. — די הכנות צום ראדיא־מעסעדזש פון לואי מארשאל.

פון הערי הערשמאן (דורך דער איד. טעלעגראפען אגענטור)

לעצטען זונטאג האבען מיר געהאט א גוטען ביישפיעל ווי אזוי אנצושטאפען מיט תורה די אידישע קינדער, מיט איינמאל, כדי זיי זאלען גוטע אידישע געבילדעטע אידען. אין אייראפא גיט מען די אידישע קינדער א לאנג־יעהריגע אידישע ערציהונג. אין אמעריקא, אין פיעל קהלות האלט מען: אויף שולען און ישיבות אין וועלכע מען בילדעט די קינדער איינציגווייז, שטופענווייז.

דער דזשואיש עדיוקיישאן אסאסיאיישאן פון ניו יארק האט אבער דערפיהלט, אז דאס איז צו ווייניג, עס געהט צו „סלאו" און מיט לערנען אידישע למודים אליין איז מען נישט יוצא; האט ער באשלאסען דאס צו מאכען אויף א נייעם אופן. אדער אז איהר ווילט טאקי אויפ'ן אלטען אופן, אויפ'ן „הארי־אפ" סיסטעם.

מען האט צונויפגענומען אין פעלטבוש און אין די בראנקס די אידישע קינדערלאך, די ארעמע שעפעלאך פון א גאנצע רייהע שולען און תלמוד תורות און מען האט זיי געטריבען אין א טעאטער אריין, אין פלעטבוש אין צוויי טעאטערע און אין צוויי טעאטערע אין די בראנקס; און מען האט פאר זיי געהאלטען פון יענעם מין דרשות וואס מען האלט פאר די גרויסע; נאר וואס די גרויסע מוזען נעבאך אויסהערען, ווייל זיי זענען שוין געוואוינט צו די צרות. די קליינע אידעלאך האבען אבער ארויסגעוויזען א קנאפען חשק אויסצוהערען די דרשות און האבען די גאנצע צייט געטומעלט און געהוישט.

סך הכל האט מען געטריבען צו די צוואנג־דרשות אן ערך 4000 קליינע אידעלאך, פון זיי א צוויי טויזענט אין פלעטבוש און צוויי טויזענט אין דער בראנקס. אויסער די רעדעס האט מען אויך געוויזען די קינדער מאווינג פיקטשורס א ביבלישען אינהאלט און עפעס א כאר האט געזונגען אייניגע לידער. אט דאס זאל עס זיין דער כח וואס זאל אנהאלטען די אידישע קינדער אן אידישקייט; אט דאס זאלען עס זיין די מיטלען וואס וועלען זיי מאכען פאר גוטע טרייע אידען.

אנשטאט צו לערנען מיט די אידישע קינדער אידישע היסטאריע, אנשטאט צו לערנען מיט זיי די אידישע נביאים און אויפצובלאזען ביי זיי דאס אידישע געפיהל — נעהמט זיך נאר די אידישע בילדונגס געזעלשאפט צו איבערליבע דעמאנסטראציעס און נאסען־פויקערייען.

איבערליבע דעמאנסטראציעס בלייבען אין דרויסען; איננערליכע דעמאנסטראציעס בלייבען אינעווייניג...

* * *

מזל טוב! א נייע געזעלשאפט האלט אין געבוירען ווערען. א נייע „הסתדרות" קומט אן. דאס מאל א קאנקורענץ „הסתדרות", אזוי ווי עס איז דא פאראן א „הסתדרות עברית", גרינדעט זיך דאגענען א הסתדרות פון אידיש, אדער א אידישיסטישע הסתדרות. און אויב איהר ווילט איינגאנצען נישט דעם נאמען — הסתדרות — איז רופט עס „קולטור צענטער", „קולטור ליעג", א. א. וו.

די איניציאטיווע דערפאר האט אויף זיך גענומען דער „אידיש־נאציאנאלער ארבייטער פארבאנד", און ער האט שוין דערויף אסיגנירט פופציג טויזענט דאלאר. ד. ה. פארלויפיג איז דאס רויף נאך ניטא קיין איין פעני, נאר ניט מעהר, ער גרייט זיך צו מאכען א קאמפיין פאר דער סומע און רופט צו דעם צוועק א קאנפערענץ פון די אלע קער־

שטילשטאנד אויף דער אידישער גאס, ווען קיין איין אידיש בוך געהט ניט ארויס ביי א אידישען פארלעגער, ווען א אידיש בוך וואס ווערט ארויסגעגעבען פון שרייבער גופא ליגט אין די בוכהאנדלונגען ווי א שטיין און אויב ער האט פריינט, ווערט עס גאך ווי עס איז צווישען זיי פארקויפט. אויב ניט, איז פשוט א שאד דאס געלט. אין אזא צייט חלום'ן אנדערע וועגען א ריזיגען בנין פון אידישע קולטור וואס זאל אנגעהמען ברייטע, גרויסע פארמען...

דאס איז זעהר גוט, אבער וואו האט איהר די מאסען, דעם עולם, די יוגענט וואס זאל שטעהן הינטער אייך? וואס זאל וועלען מקבל זיין די תורה? וואס זאל זיין אינטערעסירט אין קויפען ביכער און געהן אין אידישע שולען און סעמינארס? וואס זאל ווארטען מיט אומגעדולד פאר א ליטעראריש אויסגאבע? ווער? ווען? וואס?

אשרי המאמין — וואויל דעם גלויבינגען...

* * *

א נייע געשעהעניש איז פארגעקומען אויף דער אידישער גאס לעצטען דינסטאג, דעם 18־טען נאוועמבער. ווען עס איז אפגעגעבען געווארען א ראדיא מעסעדזש צו אלע אידען פון אמעריקא דורך לואי מארשאל צו העלפען די עלענדע עמיגראנטען פון קיובא, וועלכע געפינען זיך אין א טרויעריגער לאגע.

צו דעם צוועק האט זיך געגרינדעט א באזונדערע קאמיטע וועלכע באשטעהט פון פארטרעטער פון פארשידענע ארגאניזאציעס ווי פון „אמעריקאן דזשואיש רעליעף" פון „האיאס" און פון אנדערע. דער הילף רוף איז פאר 150,000 דאלאר, ניט קיין גרויסע סומע. די נייעס פון דעם רוף איז וואס דאס איז דאס ערשטע מאל וואס אזא רוף ווערט געמאכט דורך ראדיא.

עס איז זעהר א גוטער איינפאל געווען אויסצונוצען דעם ראדיא פאר א אידישען וואוילטעטיגען צוועק. און עס איז זיכער אז אויף מארשאל'ס רוף וועלען זיך אפרופען אלע אידען פון אלע לאנגערען און אלע שיכטען אין אמעריקאנישען אידענטום, ווייל דא האנדעלט זיך ניט וועגען עפעס א פאליטיק, נאר וועגען שאפען הילף פאר נויטליידענדע פארוואגעלטע עמיגראנטען, קרבנות פון דער קוואטא.

עס איז אבער זיכער, אז מארשאל'ס הילף רוף דורך ראדיא וועט האבען נאכטער און עס וועט באלד איינגעבירגערט ווערען אין דער אידישער גאס אזוי אז יעדער קאמפיין וועט זיך ניט אנהויבען אין דער נאהענטער צוקונפט בלויז מיט לאנטשענס און רעדעס, נאר אויך מיט א ראדיא מעסעדזש.

בלעקמייל: דער שרעק פאר וועלכע עס ציטערען אלע רייכע לייט פון אמעריקא

בלעק מיילער זענען פארשפרייט איבערן גאנצען לאנד, און האבען א ליסט פון די רייכסטע לייט פון וועלכע מען קען צאפען געלט. — בלויז ארימע לייט זענען אויסער געפאהר פון דער חברה.

פון משה דינעס.

אנומעלטען האבען מיר געלייענט אין די צייטונגען וועגען א יונגער, רייכער און שעהנער אלמנה וועלכע איז נעבאך זעהר אומגליקליך. עס איז געווען נאטירליך, אז זי זאל ארויסרופען די סימפאטיע פון א סך מענשען, אזעלכע וועלכע האבען זי קיינמאל אין זייערע אויגען ניט געזעהן, און אזעלכע וועלכע האבען פריהער קיין מאל איהר נאמען ניט געהערט.

ווארום שטעלט זיך פאר: א יונג ווייבעל, אן אלמנה, אהן א מאן הייסט עס, און אהן קינדער; דערצו שעהן ווי אלע וועלטען, און מיט א באמבע פון צוויי מיליאן דאלאר — ווי קען אזא איינע זיך פיהלען אומגליקליך? איז דער תירוץ — זי האט מורא פאר די בלעקמיילערס.

בלעקמיילערס — וואס איז דאס פאר א קרעטשא? אונזערע מענשען האבען, דאכט זיך, זעלטען ווען געהאט צו טאן מיט דער דאזיגער חברה, און וואס איז שייך מורא, זאלען מיר אזוי ניט מורא האבען פארן מלאך המות, ווי מיר האבען פאר זיי ניט מורא.

אמת טאקי, מיר האבען ניט מורא. דאס איז דערפאר ווייל מיר האבען פאר רויבער און האלדאפניקעס אויך וועניגער מורא ווי א רייכער מענש. ווארום אז מען וועט זיך אריינברעכען צו אונז אין הויז, וואס וועט מען ביי אונז געפינען א חוץ אלטע שמאטעס? און אז מען וועט אונז מאכען א האלד אפ, וואס וועט מען ביי אונז געפינען א חוץ א פאר טיקעטס דער קאר קאמפאניע?

דערפאר האבען מיר פאר בלעקמיילערס אויך קיין מורא ניט. ווייל בלעקמיילער, פונקט ווי רויבער און האלד־אפניקעס האבען פיינט קבצנים און היטען זיך אויס פון צו באגעגענען זיך מיט זיי. עס לוינט זיך זיי ניט. זיי קענען ביי אונז גאר ניט געפינען, גאר ניט מאכען.

ניט אזוי זענען אבער די רייכע לייט, איבערהויפט אזעלכע וועלכע זיינען פון גאט געשטראפט מיט א מיליאן אדער צוויי, אדער נאך מעהר. אזעלכע מענשען לעבען אין אייביגער מורא פאר דער שווארצער האנט פון די דאזיגע ציוויליזירטע האלד אפניקעס, וועלכע האבען אויפ'ן אויג יעדען מיליאנער פון לאנד.

עס וועט ניט זיין איבערטריבען צו באהויפטען, אז די בלעקמיילער זיינען איינע פון די שטארקסטע כוחות, וואס זיינען צוליעב זייערע טונקעלע צוועקען, פארבונדען און פארצווייגט איבערן גאנצען לאנד. עס איז א פאקט, אז זיי זיינען אזוי ארגאניזירט, אז זיי האבען זייערע פארטרעטער אין יעדער גרעסערער שטאדט פון אמעריקא און האבען א גרויסע ליסטע פון די רייכסטע מענשען אין לאנד, און זיינען אויף דער וואך אין גרייט צו יעדער צייט עמיצען פון זיי אריינצוכאפען אין זייער נעץ.

און אין דערזעלבער צייט וואס עס איז קיין צווייפעל ניט, אז די דאזיגע בלעקמייל ביזנעס איז אזוי שטארק פארצווייגט איבערן גאנצען לאנד. טרעפט עס אזוי זעלטען, אז די זייטיגע מענשען, אדער די דרויסענדיגע וועלט, זאל זיך דערוויסען וועגען דעם. און דאס ערקלעהרט זיך ניט נאר מיט דעם וואס די חברה בלעקמיילער וויסען ווי אזוי צו פיהרען זייערע געשעפטען אז די וועלט זאל זיך פון דעם ניט דערוויסען. נאר נאך מעהר צוליעב דעם, וואס די מעהרסטע קרבנות, וואס פאלען אריין צו זיי אין נעץ זיינען גרייט צו לאזען זיך קאסטען מורא'דיגע סומען געלט, כדי די בלעקמיילער זאלען זיי ניט ארויסגעבען און דאס איז אייגענטליך דער צוועק פון די דאזיגע חברה לייט. זיי ארט גאנץ ווייניג צו וועט זייער קרבן עפענטליך דיסקרעדיטירט ווערען און וועט פון דעם לייד'ן, פאר זיי לוינט זיך בעסער אז דער קרבן זאל וואס מעהר מורא האבען פאר דער עפענטליכקייט, און בעסער באצאהלען א היבשע סומע פאר לא יחריץ.

אט האט מיט א קורצער צייט צוריק פאסירט א פאל, ווען א יונגע בראדוויי־אקטריסע דאראטהי קענען, איז געפונען געווארען אן ערמארדעטע אין איהר שלאפצימער. דער מערדער איז ניט אויפגעדעקט געווארען, אבער עס זענען געווען געוויסע סמנים וואס האבען באוויזען אז זי איז געווען א קרבן פון בלעקמיילער. און אויך די געשיכטע מיט דעם מארד פון דעם מאטראז קלארענס פעטערס, פאר וועמעס טויט דער יונגער מיליאנער וואלטער ס. ווארד, דער זוהן פון דעם רייכען בעקער איז געמשפט געווארען, איז געווען פארבונדען מיט בלעקמייל. אבער כאטש ער איז פון דער מארד קלאגע באפרייט געווארען, איז דאך אויף זיין נאמען פארבליבען א געוויסער פלעק. א חשד אז עפעס איז מיט איהם ניט געווען גלאט. וואלט ער אבער געווען באצאהלט די סומע וואס די בלעקמיילער האבען פון איהם פארלאנגט, וואלט נאטירליך צו דעם אלעמען ניט געקומען.

איינע פון די אינטערעסאנטסטע בלעקמייל געשיכטעס ווערט דערצעהלט וועגען א הויזען בעאמטען פון א וועסטערן סטייט. דער דאזיגער בעאמטער, וועמענס נאמען עס ווערט געהאלטען אין נעהלם איז נאטירליך געווען א זעהר רייכער מאן, און אלס אזעלכער איז ער נאטירליך געווען אויף דער ליסטע פון די בלעקמיילער וועלכע האבען געהאלטען א שארף אויג אויף איהם און געווארט אויף דער געלעגנהייט איהם אריינצוכאפען אין זייער נעץ, און אזא געלעגנהייט האט זיך געמאכט.

דאס איז געווען דעמאלט, ווען דער דאזיגער הויכער בעאמטער איז געפאהרען מיט זיין פרוי אויף א וויזיט קיין ניו יארק. די בלעקמיילער פון ניו יארק האבען גלייך געקראגען צו וויסען וועגען דעם, און זיינען געווען גרייט אויפצונעהמען דעם גאסט.

גלייך ווי דער גאסט איז געקומען קיין ניו יארק און האט זיך אפגעשטעלט אין א גרויסען האטעל, האט זיך אנגעהויבען דרעהען ארום איהם א יונגע, רייצענד שעהנע מיידעל וועלכע האט געהאלטען אין איין שמייכלען צו איהם און מאכען קאמפלימענטען. זי האט איהם אלע מאל אפגעוואַרט אין דער לאבי פון האטעל, און עס האט איהר לאנג ניט גענומען צו

[illegible]

אויף די רייכע יונגע און שעהנע אלמנה, פון וועלכער מיר האבען גערעדט אין אנהויב, און דערפאר לעבט זי אזוי אין איינביגען שרעק פאר די פינסטערע כחות, וואס זי איז זיכער, לויערען און לאקערען אויף איהר, און ווארטען נאר אויף א געלעגנהייט זי אריינצוכאפען אין זייער נעץ.

האבען געפונען פאלאץ פון בבל'ס ערשטען קעניג

שיקאגא, נאוועמבער, 27.

דער פאלאץ פון ערשטען קעניג אין בבל, די עלטסטע ארכיטעקטור געביידע אין נאהענטען מזרח, איז ענטדעקט געווארען אין דער שטאדט קיסק, פון אן עקספעדיציע וואס דער היגער אוניווערזיטעט האט געשיקט. עס ווערט מיטגעטיילט, אז דער פאלאץ איז אויפגעהאלטען געווארען, כמעט אין זיין פולער גאנצקייט.

פרינצעסין פון עסטרייכישער קעניגין האט חתונה מיט א פארמער

ניו־יארק, נאוועמבער, 27.

די גרעפין מאריע פאן לאריש, א פלימעניצע פון דער פארשטארבענער קעניגין עליזאבעט פון עסטרייך, האט חתונה געהאט מיט ו. מייערס, א פארמער פון פלארידא.

די גרעפין איז אלט 66 יאהר און די לעצטע יאהרען איז איהר אויסגעקומען צו זיין א פשוט'ע דינסט.

אידיש אינגעל שווער פארוואונדעט

בערנארד פון א צוועלף יעהריגער אינגעל, פון 254 יוקליד עוועניו, איז מיטוואך ביינאכט שווער פארוואונדעט געווארען דורך א מאדנעם צופאל.

בערנארד האט זיך געשפיעלט מיט זיינע חברים וועלכע האבען איהם געטראגען אויף די אקסלען. ער איז געפאלען מיט'ן קאפ אראפ און האט געקראגען א זעהר ערנסטע וואונד.

צוויי ארבייטער געטויט

קוויבעק, נאוועמבער 27.

לע פארס און בענדזשאמין טרעמבלי, צוויי ארבייטער, זענען היינט דערהרג'עט געווארען, ווען א שווערער שטיין איז ארויפגעפאלען אויף זיי.

געכאפט מיט א גלארענעם רעוואלווער

ווען דעטעקטיווס זענען געקומען ארעסטירען קאסמער לאפינסקי, פון גרעדזש עוועניו, אויף דער קלאגע פון גנב'ענען ביסיקעלס, האבען זיי ביי איהם געפונען א גלארענעם רעוואלווער.

אין די הערבסטיגע פארנאכטען

פון א. געלמאן.

אין די הערבסטיגע פארנאכטען,
ווען די זון אין מערב גוסס'ט,
ווארפט א לעצטען בליק, א טריבען
אויף די געלע, טויטע בלעטער,
וועלכע פאלען־אפ פון בוימער
אונטער'ן טאקט פון פוילען רעגען,
וועלכער קאפעט טעג, אהן אויפהער,
פויקט א שטילען לויה־ניגון
איבער נאסע, טריבע שייבלעך
אויפ'ן יונגען טאג, וואס עקט זיך
אהן א ווארעמען שטראהל פון ליעבע . . .
און עס נעהמען שאטענס וואקסען,
[illegible]

וואס זאל מיט אמאל געשעהען:
גאט זאל נעהמען דארט פון מערב
יענע זון, וואס בלייבט אין רויטקייט,
שטעלען הויך אינמיטען הימעל,
שענקען איהר מיליאנען שטראהלען;
זאלען הוילע, שווארצע ריטער
העל באקליידען זיך מיט בליהעניז:
זאלען טויט־פארגעלטע בלעטער
נעהמען גרינען, ווי אין פריהלינג . . .
זאל דאס קריכעדיגע נעצען
זיך פארוואנדלען אין א פלייצען:
אין א שטארקען זומער־רעגען,
[illegible]